

2.7 Sydän

Sydän on taolaisessa kirjallisuudessa merkittävin kontemplatiivisen perinteen käsitteistä. Sydän, xīn 心, tarkoittaa fyysisen sydämen lisäksi mieltä. Varhainen kirjallisuus käsittelee mieltä tietoisuutena ja kokonaisuutena, jonka sisällä mielialat, tulkinnat, ajatukset ja tunteet tapahtuvat.

Xīn merkitsee myös keskustaa ja sisintä, samalla tavalla kuin suomenkielellä voidaan puhua esimerkiksi kaupungin sydäimestä.

Sydän on yksi viidestä zàng-elimestä. Etenkin varhaisen perinteen lääketieteellisissä teksteissä sydämellä on hyvin keskeinen rooli. Sitä kutsutaan keisariksi ja se nähdään koko fyysisen olemuksen hallitsijana[42]. Sydämen ja mielen välinen suhde tulee hyvin esille klassisesta kirjallisuudesta, jossa sydämen terveyden katsotaan olevan riippuvainen pääasiassa tunteista ja mikäli sydän pysyy täysin tyynenä, kaikki muutkin elimet ovat harmoniassa ja terveitä[42]. Myös pitkäikäisyyden on nähty pääasiassa olevan peräisin sydäimestä. Sydän kätkee sisäänsä myös Shénin eli hengen.

2.8 Shén

Shén 神 on hyvin vaikeasti käännettävä sana. Se merkitsee henkeä, jumalaa, yliluonnollista olentoa, mysteeristä ja ihmeellistä. Merkki koostuu kahdesta osasta, shì 示 ja shēn 申. Etymologisesti shì tarkoittaa vanhoja sukutauluja ja sukualttareita, jotka olivat käytössä vainajienpalvontaan keskittyneillä kulteilla. Toinen selitys on, että shì kuvaa tai vaasta maahan laskeutuvaa virtausta[134]. Shēnin varhainen muoto symboloi salamaa tai mahdollisesti ihmistä pitämässä kiinni kaksin käsin jostain[134]. Shuōwén jiězì 說文解字 määrittää sanan tarkoittavan *“taivaan henkeä, joka johdattaa 10 000 olentoa”*.

Ihmisessä on monta shéniä. Jokainen viidestä zàng-elimestä pitää sisällään shénin, mutta joissakin lähteissä myös esimerkiksi fū-eliimiin laskeutulla sappirakolla ja silmillä nähdään olevan omat shénit. Kaikilla shéneillä on omat nimensä ja tehtävänsä. Shénien voidaan katsoa olevan erilaisten kosmisten voimien symbolisia kuvauksia, jotka kyetään mietiskelyssä kohtaamaan olentoina. Koko ihminen muodostuu shéneistä ja Nèiguānjīng sanookin: *“Aivan kuten kokonaisuudessa on satoja osia, elämä on satojen shénien summa”*[126]. Nèiguānjīng määrittelee shénin seuraavasti: *“Kokonaisuutta, jota voidaan ajatella vapaana rajoista, kutsutaan*

2.9 Líng

---

shéniksi.”

Taolaisuuden mukaan sydän pitää sisällään shéneistä tärkeimmän, jota useimmiten kutsutaan yksinkertaisesti nimellä Shén 神 tai Dānyuán 丹元 eli Eliksiirin lähde[45]. Sydämen shén nähdään keisarillisena ja koko ihmistä hallitsevana itseytenä, mutta siihen heijastuvat kaikkien muiden shénien tunteet ja vaikutukset.

Tässä kirjassa shén on jätetty kääntämättä, kun puhutaan ihmisen omasta hengestä tai hengistä. Shén, jolla tarkoitetaan sydämen oman jumalaisena pidetyn shénin nimeä tai ihmisen shénien kokonaisuutta, on kirjoitettu isolla. Sekaannusten välttämiseksi sana shén on käännetty silloin, kun sillä viitataan yleensä henkiin, henkiseen tai jumalalliseen.

Taolaisia teoksia lukiessa väärinkäsityksiä voi aiheuttaa se, että ihmisen henkisen kasvun päämääräksi kuvataan Shéniksi tulo. Tämä kultivoinnin tavoitteena oleva Shéniksi tuleminen merkitsee paluuta kohti alkuperäistä olemusta, joka on ollut olemassa jo ennen syntymää. Sitä kutsutaan yleensä Yuánshéniksi 元神 eli Alkuperäiseksi hengeksi. Kultivoinnin vaiheita kuvataan usein prosessina, jossa ensin puhdistetaan ja täydennetään essenssiä, jotta essenssi ravitsisi qìtä. Qì puolestaan ravitsee Shéniä, joka voi sen myötä kehittyä eteenpäin. Kun Shén kehittyy tarpeeksi pitkälle, se muuttuu Yángshéniksi ja sulautuu lopulta Língiin.

2.9 Líng

Líng 靈⁸⁷ tarkoittaa pääasiassa mysteeristä, ihmeellistä, henkien maailmaa, henkeä ja sielua. Termiä käytetään taolaisissa teksteissä monesti tarkoittamaan koko henkistä maailmaa tai jotain, joka voidaan kääntää vastaamaan jumalallista tai šamanistisen ajattelun Suurta henkeä.

Líng voidaan nähdä myös Shéniä korkeampana, ihmisen jumalallisenä puolena. Nèiguānjīng esimerkiksi sanoo, että *”ihmisen korkein on Líng”*. Joskus ihmisen alkuperäinen ja ikuinen Líng on korvattu termeillä Yuánshén 元神 tai Yángshén 陽神. Nèiguānjīngin alussa kerrotaan ihmisen inkarnoitumisprosessista, kuinka *”kahdeksantena kuukautena kahdeksan loistavaa shéniä”*⁸⁸ ovat valmiit ja todellinen Líng laskeutuu”.

Língin universaalius tulee esille kultivoinnin etenemisen kuvauksista. *”Jalostuneen Shénin yhtyessä väriin, [häntä] kutsutaan täydellisty-*

---

⁸⁷ Merkillä on variaatio 灵, jota käytetään nykyisessä modernisoidussa kiinassa.

⁸⁸ Bājīngshén.

neeksi ihmiseksi. [Koska hän on] jo Shén, hän voi yhdistyä Língiin”⁸⁹. Korkeimmalla kehitystasollaan ihmisen sanotaan ylittävän materiaalisen maailman, jolloin hän irrottautuu fyysisen maailman lainalaisuuksista ja muuttaa asumaan Líng-maailmaan. Se on paikka Dàon alkujuuressa, jossa jumaluudet asuvat ja jonne kaikki 10 000 tietä loppuvat.

2.10 Shénmíng

Shénmíng 神明 käännetään hengen kirkkaudeksi. Termiä käytetään monissa lääketieteellisissä ja taolaisissa teksteissä, kun viitataan jumalaiseen valoon ihmisessä, joka voidaan kokea sisäisenä valona ja nähdä loistena ihmisessä. Sen sanotaan usein näkyvän kirkkautena silmissä.

Hengen kirkkauden asunto on sydämessä ja hengen kirkkauden nähdään syntyvän sydämen tai mielen tyyneydestä, jolloin Shén eli henki voi asettua sydämeen. Se on vertauskuva ihmisen todellisen olemuksen ilmentymisestä, joka tulee esille Dàon saavuttamisen myötä. Guǐgǔzǐssa kerrotaan että “Dào on hengen kirkkauden alkuperä”⁹⁰. Nèiguānjīng puolestaan sanoo että “hengen kirkkaus on riippuvainen tyyneydestä ja hiljaisuudesta”⁹¹.

Ihmisestä puhuttaessa hengen kirkkaus liittyy sydämeen. Huángdì Nèijīng Sùwènin mukaan “sydän on hallitsijoiden hallitsija ja hengen kirkkaus on siitä peräisin”⁹². Hengen kirkkaudella on myös kosmisempia ulottuvuuksia, sillä se vastaa useissa tilanteissa kosmista järjestystä ja Dàoa. “Taivaan ja maan liikkeissä ja pysähdyksissä hengen kirkkaus on niiden jatkuvuus”⁹³. Huángdì Nèijīng Sùwènissa sanotaan myös:

“Yīn ja yáng ovat taivaan ja maan dào, 10 000 olennon yhteen sitova köysi ja jatkuvuus, muutosten ja transformaatioiden isä ja äiti, sekä syntymän ja kuoleman alku ja juuri. Ne ovat hengen kirkkauden palatsi.”⁹⁴

Hengen kirkkautta ja sen ilmenemistä kuvataan tässä kirjassa tarkemmin esimerkiksi kappaleissa Nèiyè ja Nèiguānjīng.

⁸⁹ Katso kappale Sūn Sīmǎo ja kultivoinnin vaiheet sivulta 226.

⁹⁰ 《鬼谷子本經陰符》：道者神明之原也。

⁹¹ Katso kappale Nèiguānjīng sivulta 172.

⁹² 《黃帝內經素問靈蘭秘典論篇第八》：心者，君主之官也，神明出焉。

⁹³ 《黃帝內經素問五營運大論篇第六十七》：天地之動靜，神明爲之紀。

⁹⁴ 《黃帝內經素問陰陽應象大論篇第五》：陰陽者，天地之道也，萬物之綱紀，變化之父母，生殺之本始，神明之府也。

2.11 Hún ja Pò

Hún 魂 ja Pò 魄 ovat ihmisen sielullisia aspekteja. Maksassa asuvat kolme hún-sielua ovat luonteeltaan yángisia sieluja. Ne ovat peräisin taivaasta ja *“ihmisen kuollessa húnit palaavat taivaaseen”*⁹⁵.

Keuhkoissa asuvat seitsemän pò-sielua ovat luonteeltaan yīn ja ne ovat peräisin maasta. Huolimatta sielujen määrästä, niistä käytännössä puhutaan usein yksikössä. Yksikössä kirjoitettuna niillä tarkoitetaan eri aspekteja muodostamia kokonaisuuksia, joita kutsutaan nimellä Hún tai Pò.

Yīniset pò-sielut ovat hengen materiaan sitova, eläimellinen puoli. Niihin liitetään syntejä, kuten nälkää, ahneutta, vihaa ja kateutta. Myös kehon refleksit ja automaattiset toiminnot ovat pòiden toimintakenttää. Pò-sielujen ajateltiin voivan jäädä vaeltamaan aaveina kuoleman jälkeen[5], vaikka useimmiten niiden sanottiin vajoavan takaisin maahan[5]. Sama idea yhdistettiin varhaisessa tàipíng 太平 -taolaisuuden suuntauksessa myös húneihin, joiden nähtiin voivan aiheuttaa harmia, mikäli haudan maaperä ei ollut hyvä. Kun kaikki hoidettiin oikein, húnit ravitsivat tulevia sukupolvia.[39] Míng-dynastian aikana (1368–1644) aaveiden selitys liittyi lähinnä pòihin, sillä *“kuolleen aave on pòiden yīn qitā. Yáng[-sielu eli Hún] lähtee ja kuolleesta ihmisestä voi siksi nähdä vain Pòn.”*⁹⁶

Varhaisten lähteiden mukaan Hún-sielua pidettiin ihmisen sieluna, joka jää tänne tai matkaa tuonpuoleiseen maailmaan. Muinaisten keisareiden kanssa haudatut tavarat ja ihmiset liittyivät juuri Hún-sielun pärjäämiseen ja seuraan kuoleman jälkeen[5]. Joissain näkemyksissä Hún jää asumaan hautaan, joidenkin mielestä se jatkoi *“tuonelaan”*[5].

Terveyden ylläpitämisen mielessä húnien ja pòiden harmonian vaalimiseen suhtauduttiin samalla tavalla kuin yīnin ja yángin tasapainoon, joka takasi terveyden.

*“Tuntemusten ja mielen ollessa harmoniset, essenssi ja Shén pysyvät järjestyneinä. Húnit ja pòt eivät tällöin hajaannu. Silloin vihan tunne ei nouse, eivätkä viisi zàngia vastaanota sairastuttavia tekijöitä.”*⁹⁷

⁹⁵ 《張介賓類經一、上古之人春秋百歲今時之人半百而衰》：凡人之死，魂歸於天。

⁹⁶ 《張介賓類經四十四神失守位邪鬼外干之義》：尸鬼者，魄之陰氣。陽脫陰孤，其人必死，故尸鬼見也。

⁹⁷ 《張介賓類經二十八、本藏二十五變》：志意和，則精神專直，魂魄不散，悔怒不起，五臟不受邪矣。

Korkeimman kirkkauden taolaisuudessa húnien ja pòiden harmonian katsotaan olevan pitkän elämän ja kuolemattomuuden kannalta välttämättöntä. Huángtíng nèijǐngjīng ohjeistaa kuoleman välttämiseksi: *“Pidätä húnit ja pòt ja ikuinen ei vuoda pois.”*⁹⁸

2.12 Wúwéi

Wúwéi 無爲 merkitsee ei-tekemistä. Ei-tekeminen on tila, jossa ei ole persoonallisia pyrkimyksiä, vaan ainoastaan Dàosta syntynyt toiminta. Ei-tekeminen ei tarkoita täydellistä toimetttömyyttä tai inertiaa, vaan täydellistä mielen tyhjyyttä ja ihmisen toimintaa, jossa tekeminen heijastaa taivasta tai Dàoa. *“Luonnollinen tunnetaan ei-tekemisenä, joka nousee tyhjyydestä ja tyyneydestä.”*⁹⁹ Ei-tekemisen tilan nähdään olevan edellytys Dàon saavuttamiselle. *“Ihmisen voidessa olla tyhjin sydämin ei-tekemisessä ja vailla kaipuuta Dàosta, Dào itsestään saapuu hänelle.”*¹⁰⁰

2.13 Jumalat ja jumalolennot

Kiinalaisissa mytologioissa esiintyvien jumalien käsite poikkeaa useissa suurissa uskonnoissa esiintyvistä jumalkäsitteestä. Jumalten esiintymiseen taolaisissa teksteissä on siksi suhtauduttava analyttisesti. Osa muinaisista mytologian jumalista edustaa arkkityyppisiä voimia, joiden katsottiin vaikuttaneen maailman synnyssä ja jotka määrittelivät ihmisten ja kansakuntien kohtaloita, säätä tai osallistuivat aktiivisesti kosmoksen ylläpitämiseen. Tällaisia jumaluuksia ovat esimerkiksi Kolme puhdasta (Sānqīng 三清) ja Jadekeisari (Yùhuáng 玉皇 tai Yùdì 玉帝).

Osa taolaisuuden jumalista kuuluu luoja jumaluuksiin, osa luonnon jumaliin, kuten vuoren, joen tai laakson jumaluuksiin. Eri heimoilla tai klaaneilla oli omat jumaluutensa. Heimojumaluus tarkoitti eri asiaa eri kansoille. Jumaluus saatettiin nähdä myyttisenä esi-isänä, josta heimo polveutui tai se saattoi olla esimerkiksi kansan omiin taruihin liittyvä suojeleva voima. Myös, etenkin keisarien kohdalla, esi-isät voitiin kohottaa jumalalliseen asemaan taivaallisten virkamiesten joukkoon. Monet jumalina palvotuista tai kunnioitetuista hahmoista ovatkin olleet todellisuudessa paremminkin merkittäviä kulttuuriheeroksia kuin suoranai-

⁹⁸ 《黃庭內景經肝部章第十一》：攝魂還魄永無傾。

⁹⁹ Nèiguānjīng.

¹⁰⁰ Xishēngjīng 西升經.

2.13 Jumalat ja jumalolennot

---

sia jumalhahmoja. Kiinalaiselle mytologialle on hyvin tyypillistä, että oikeasti elänyt merkkihenkilö, kuten lääkäri Sūn Sīmiāo 孫思邈 tai taivaallisten mestareiden taolaisuuden perustanut Zhāng Dào líng 張道陵, kohotettiin myöhemmin jumalhahmoksi. Aikojen kuluessa useista myyteissä esiintyvistä sankareista tehtiin jumalia[94]. Myös moniin alkuaikojen keisareihin liitettiin jumalallisia voimia ja heistä kerrottiin taruja, joissa heidän isänään oli eläin tai luonnonilmiö.[7]

Kiinalaisissa taruissa jumalhahmot ovat useimmiten olentoja, joiden kanssa tavallinen ihminen saattoi olla suorassa yhteydessä tai joiden kanssa voitiin käydä kauppaa esimerkiksi parantumisesta.[70] Jumaliin suhtautuminen on vaihdellut aikakauden, alueen ja sosiaalisen taustan mukaan. Osa jumaluuksista nähtiin aktiivisesti maailmaan vaikuttavina ja rukouksin, seremonioin ja uhrein lähestyttävänä. Joidenkin jumaliksi kohotettujen heerosten esimerkilliseen toimintaan haluttiin samaistua, mutta heitä ei suoranaisesti palvottu. Jumalaksi kohonneiden ihmisten ajateltiin olevan todisteita siitä, kuinka ahkeran harjoittamisen, sankarillisuuden tai hyveellisyyden avulla, kuolevainen ihminen pystyi saavuttamaan kuolemattoman jumalan aseman. Toisaalta jumalolentojen katsottiin voivan myös syntyä ihmisiksi ja näin jotkut heeroksista olivat olleet jumalallisia alusta asti. Ylimystön piirissä varhaisia esi-isiä saatettiin korottaa jumalan asemaan sukuhistoriaa käsittelevissä kirjoituksissa ja tällä tavoin kohottaa koko suvun asemaa ja merkitystä.

Osassa varhaisimmissa esitaolaisissa teoksissa, kuten Nèiyèssä¹⁰¹, ei esiinny jumalia tai viitteitä jumalten palvonnasta, mikäli mainintaa riittien ja oodien vaikutuksesta mieleen ei oteta todisteeksi kirjoitusten kiinnostuksesta jumalia kohtaan. Myös monet varhaiset lääketieteelliset, kosmologiaa ja maailman järjestystä kuvaavat tekstit, kuten Keltaisen keisarin Sisäisen klassikko, jättävät kokonaan mainitsematta jumalat ja niiden kunnioituksen. Keltaisen keisarin Sisäisen klassikko esimerkiksi toteaa: *“Dàoossa ei ole henkiä tai jumalia, vaan yksin saavumme ja yksin lähdemme.”*¹⁰² Jumalten puuttuminen varhaisista teksteistä saattaa liittyä osittain näkemykseen, jonka mukaan jumalilla ei nähty olevan suurta merkitystä ihmisen kannalta. Ajateltiin, että ihmisen tulisi elää ihmisenä oman luontonsa ja kohtalonsa mukaista elämää, sekä hyväksyttävä se sellaisenaan. Henkistä harjoitusta pidettiin ihmisen todellisen luonnon elvyttämisenä ja kohtalon täyttämisenä. Vaikka kirjoituksissa

---

¹⁰¹ Katso Nèiyè sivulla 81.

¹⁰² 《黃帝內經素問寶命全形論篇第二十五》：道無鬼神，獨來獨往。

todellista luontoa kuvataankin usein jumalallisena, mystisenä tai transsendenttina, sen ei nähty olevan sidoksissa jumaliin ja henkiin.

100-luvulla vaikuttaneen Zhāng Dàolíngin 張道陵 ja hänen perustamansa taivaallisten mestareiden taolaisuuden myötä, jumaluudet saivat suuremman merkityksen politiikassa, kosmologiassa ja lääketieteessä. Jumalten ja taivaallisen hierarkian ajateltiin hallitsevan ihmisten elämää ja taolaisten oppien juontuvan jumalten hyvänsuopuudesta. Sairauksia ja vastoinkäymisiä pidettiin seurauksena synnistä ja rikkeistä taivaallista järjestystä vastaan[60]. Parantumista haettiin katumuksen ja seremonioiden kautta. Jumalten tärkeyden korostaminen riiteissä ja henkisessä elämässä on ollut tärkeää kiinalaisen hallinnon kannalta. Taolainen seremoniallisuus osaltaan legitimoit myös maallisen hallinnon taivaallisen hallintorakenteen heijastumana. Taolaiset korvasivat aikaisempia seremoniamestareita valtiollisessa kultissa ja taolaisten pappien tehtäväksi tuli keisarillisen hallinnon tukeminen. Vielä Tang-kauden keisarit väittivät periytyvänsä jumalaksi kohotetun Lǎozǐn 老子 sukulinjasta. Keisarit nähtiin Taivaan poikina, joilla oli taivaan mandaatti hallinnolleen. Välillä heidät pyrittiin esittämään myös jumalallisina olentoina. Vaikka monet taolaiset suuntauokset hyväksyivät keisarillisen hallinnon, muutamat liikkeet pyrkivät syrjäyttämään maallisen hallinnon ja korvaamaan sitä teokratialla. Näistä tunnetuin liike oli keltaiset turbaanit.[25]

Kiinalaisten käsitys jumalista ei siis aina tarkoita absoluuttista jumalallisuutta. Jumaluus saattoi olla peräisin luonnonilmiötä kuvaavasta tarusta, sankarinpalvonnasta, esi-isäkultista tai poliittisen taktikoinnin tulosta. Monesti jumaluudet ja kuolemattomat ovat olleet vastaavanlaisia katolilaisten pyhimysten kanssa ja joihin suhtautuminen on myös ollut samankaltaista. Kiinalaisten jumaluuksien luonne on hyvä muistaa käännöksiä lukiessa ja niiden alkuperään liittyviä myyttejä tarkasteltaessa.

2.14 Kuolemattomuus

Xiān 仙¹⁰³ eli kuolematon ja kuolemattomuus ovat epäselviä käsitteitä kiinalaisissa myyteissä sekä taolaisissa kirjoituksissa. Myyteissä kuolemattomuudella tarkoitetaan usein fyysistä kuolemattomuutta tai ainakin satojen vuosien mittaista elämää[85]. Monien kuolemattomien elämäkerrat päättyvät siihen, kuinka he muuttuvat hengiksi tai katoavat.

¹⁰³ Merkillä 仙 on myös variaatio 僊, jota käytetään monissa teksteissä.

2.14 Kuolemattomuus

Välillä kuolemattomien fyysinen ruumis kuoli ja haudattiin, mutta heidän henkensä jatkoi olemassaoloaan.[10]

Taolainen kuolemattomuuden idea tulee hyvin esille lauseessa:

“Kuolemattomuuden Dàon työstäminen on muodon purkamista ja sulautumista muutokseen, tukeutumalla henkiseen työskentelyyn.”¹⁰⁴

Lääketieteellisissä ja taolaisissa kirjoituksissa kuolemattomuus useimmiten merkitsi henkistä kuolemattomuutta, joka saavutettiin yleensä vasta kuoleman jälkeen[85]. Tang-kaudelta eteenpäin kuolemattomuus saattoi tarkoittaa myös vapautumista elämän ja kuoleman kiertokulusta.

Kuolemattomuudella on ajateltu olevan useita erilaisia tasoja ja niiden saavuttamiseksi on ollut monia eri keinoja. Yleisimmät harjoitukset liittyvät paastoihin tai ruokavalioon, qìgōngiin, seksuaaliseen kultivointiin, sisäiseen alkemiaan, meditaatioon ja hengitysharjoituksiin. Kuolemattomuuden tasojen kuvaukset ovat vaihdelleet eri aikoina. Esimerkiksi näkemys ruumiista vapautuvan (shījiě 尸解) kuolemattomuudesta vaihtelee aikakaudesta ja lähteestä riippuen. Varhaiset määritelmät kertovat sen tarkoittavan Kohtalon herran¹⁰⁵ huijaamista järjestämällä hautajaiset, joissa haudattiin maaginen valeruumis itsensä sijaisena[10]. Myöhemmin samasta termistä Táo Hóngjǐng 陶弘景 (456–536) kirjoittaa teoksessaan Dēngzhēn yīnjué 登真隱訣¹⁰⁶:

“Dēngzhēn yīnjué sanoo:

Ruumiista vapautuvan kuolonhetki voi tulla sotiessa, vedessä tai tullessa ja olla täynnä kivun viltoja. Tämä ei poikkea tavallisen ihmisen [kuolemasta]. Kuitenkin kuoleman jälkeen hänen henkensä saavuttaa muutoksen ja poistuu, vaikka muodossa [ollessaan hän] ei vielä pystynyt lähtemään.”¹⁰⁷

Tang-dynastian aikana kirjoitetussa Zuòwàng lùnissa 坐忘論 ruumiista vapautumisen tulkittiin olevan Dàon ja muodon täydellistä yhtymistä, jolloin myös keho saavuttaa kuolemattomuuden.

¹⁰⁴ 《司馬遷史記·封禪書》：爲方仙道，形解銷化，依於鬼神之事。[111]

¹⁰⁵ Sīmìng 司命.

¹⁰⁶ Dēngzhēn yīnjué 登真隱訣 (DZ 421) ei ole säilynyt kokonaisuena. Kyseinen lainaus on säilynyt teoksessa Tàipíng shìlǎn 太平御覽, joka tunnetaan myös nimellä Tàipíng yùlǎn 太平御覽 (DZ 1230).

¹⁰⁷ 《登真隱訣》曰：尸解者，當死之時，或刀兵水火，痛楚之切，不異世人也。既死之後，其神方得遷逝，形不能去示。[21]

Taolaisuudessa yhtenä kuolemattomuuden muotona pidetään pitkäikäisyyttä ja vapautta sairauksista ja näkyvästä vanhenemisesta. Silti tällainen kuolematon on yhä maailman vankina ja sen lakien alaisena. Korkein kuolemattomuuden taso viittaa taivaalliseen kuolemattomuuteen tai “lähtemiseen päivänvalossa”. Sillä tarkoitetaan ihmisen kohoamista ilmaan ja katoamista[85]. Toinen mahdollinen teema on valoksi muuttuminen. Tällainen kuolematon ei koskaan koe fyysistä kuolemaa. Kuolemattomuuden saavuttamisen eri vaiheita kuvataan kappaleessa Sūn Sīmiāo ja kultivoinnin vaiheet.

2.14.0.1 Kahdeksan kuolematonta

Kiinalaisessa mytologiassa keskeisinä hahmoina esiintyvät kahdeksan kuolematonta. Heistä kerrotaan useita tarinoita ja he ovat monissa myytteissä vierailevia sankareita. Kahdeksan kuolematonta eivät kuitenkaan ole suoranaisesti uskonnollisia esikuvia ja ainoastaan Lǚ Dòngbīn 呂洞賓 on saanut oman uskonnollisen kulttinsa, huolimatta siitä, että esimerkiksi Zhōnglí Quán 鐘離權 luetaan Wáng Xuánpūn jälkeen useiden perimyslinjojen toiseksi patriarkaksi ja hän opetti myös Lǚ Dòngbīnille kuolemattomuuden salaisuudet. Lǚ Dòngbīn ja Zhōnglí Quán keskustelevat kuolemattomuudesta Dàoshū-kokoelmassa 道樞¹⁰⁸.

Kuva 2.4: Kahdeksan kuolematonta.

¹⁰⁸ Dàoshū (DZ 1017) on 108 teosta sisältävä 1150-luvulla kerätty kokoelma kultivointiin liittyvistä teoksista[144].

2.14 Kuolemattomuus

Kahdeksaan kuolemattomaan kuuluvat:

- Zhāng Guǒ Lǎo 張果老
- Lǐ Tiěguāi 李鐵拐
- Zhōnglí Quán 鐘離權
- Lán Cǎihé 藍采和
- Hé Qióng 何瓊
- Lǚ Dòngbīn 呂洞賓
- Hán Xiāngzǐ 韓湘子
- Cáo Guójiù 曹国舅

Zhāng Guǒ Lǎo 張果老 on heistä vanhin ja syntynyt legandan mukaan jo maailman alussa. Lǐ Tiěguāi 李鐵拐 syntyi Zhou-dynastian aikana. Cáo Guójiù 曹国舅 on heistä myöhäisin ja syntyi vasta Song-kaudella. Muut kuolemattomista syntyivät Tang-dynastian aikana. Kahdeksan kuolemattoman joukosta Hé Qióng 何瓊 on varmasti nainen. Lán Cǎihé 藍采和 on lähteestä riippuen nainen tai mies tai täysin androgyyninen hahmo.

Han-dynastian alussa Huáinánzǐ 淮南子 -tekstikokoelman koonneet oppineet tunnetaan Huáinánin kahdeksana kuolemattomana¹⁰⁹. He eivät kuitenkaan ole myyttien kahdeksan kuolematonta, vaan aikansa suurimpia oppineita, jotka myöhemmin kohotettiin kuolemattomiksi.

---

¹⁰⁹ Huáinán bāxiān 淮南八仙.